

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ สารบัญใช้คลิก เอ เอ็ม พี ฟอสฟอไಡเอสเตอเรส จากหัวกวางเครื่องดា

โดย ศ. ดร. โสภณ เริงสำราญ และคณะ

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ สารบัญใช้คลิก เอ เอ็ม พี ฟอสฟอร์ไดออกไซด์จากหัวความเครื่องค่า

โดย ศ. ดร. โสภณ เริงสำราญ และคณะ

R - 647002

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ สารยับยั้งไขคลิก เอ เอ็ม พี ฟอสฟอร์ไดออกเทอเรส จากหัว瓜瓜เครื่องดื่ม

คณะผู้จัด

ตั้งกัด

1. ศ. ดร. โภภณ เริงสำราญ	ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รศ. ดร. อมนร เพชรสน	ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. รศ. ดร. วิชัย เชิดชีวศาสตร์ ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	

สนับสนุนโดยโครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษาよいนายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย (โครงการ BRT)

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากโครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย ซึ่งร่วมจัดตั้งโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ

บทคัดย่อภาษาไทย

สามารถแยกของผสม 1 ชนิดและสารประกอบ 3 ชนิดได้จากหัวกระเบื้องคำ โดยการสกัดด้วยตัวทำละลายและเทคนิคทางโคมนาถกรรม ทำการวิเคราะห์สูตรโครงสร้างของสารที่แยกได้ โดยอาศัยข้อมูลที่เกี่ยวกับสมบัติทางเคมีและข้อมูลทางスペกโตรสโคปี ซึ่งของผสมชนิดแรกคือของผสมของ campesterol, stigmasterol และ β -sitosterol สารชนิดที่สอง ชนิดที่สามและชนิดที่สี่คือ kaempferol, quercetin และ hopeaphenol ตามลำดับ และได้ทำการทดสอบฤทธิ์ในการยับยั้ง cyclic AMP Phosphodiesterase ซึ่ง kaempferol, quercetin และ hopeaphenol โดยสารประกอบทั้งสามชนิดมีฤทธิ์ในการยับยั้ง cyclic AMP Phosphodiesterase สูง ซึ่งมีค่า IC_{50} เท่ากับ 281.83, 80.91 และ 22.75 $\mu\text{g/ml}$ ตามลำดับ โดยเปรียบเทียบกับ theophylline ซึ่งเป็นสารมาตรฐานที่มีค่า IC_{50} เท่ากับ 419.76 $\mu\text{g/ml}$

Abstract

One mixture and three compounds were isolated from the fresh tubers of *Mucuna collettii* Lace. By extraction, which made use of solvents and chromatographic techniques. These compounds were characterized by mean of physical properties, chemical reaction and spectroscopic data. The first mixture was a mixture of campesterol, stigmasterol and β -sitosterol. The second, the third and the fourth compounds were kaempferol, quercetin and hopeaphenol. The effects of each compound in inhibiting cycling AMP Phosphodiesterase were tested. It was found that kaempferol, quercetin and hopeaphenol all took great effects in inhibiting cyclic AMP Phosphodiesterase. They had IC₅₀ value of 281.83, 80.91 and 22.75 $\mu\text{g/ml}$, respectively. These values were compared to theophylline, which is the standard compound having an IC₅₀ value of 419.76 $\mu\text{g/ml}$.

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ.....	i
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ii
Abstract.....	iii
สารบัญตาราง.....	iv
สารบัญภาพ.....	v
บทนำ.....	1
วัตถุประสงค์.....	2
วิธีการศึกษา.....	3
ผลการทดลอง.....	4
สรุปผลการทดลอง.....	12
เอกสารอ้างอิง.....	13
ภาคผนวก.....	14

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ผลการแยกองค์ประกอบทางเคมีจากสิ่งสกัดเชกเซนของกวางเครื่อคำ.....	4
ตารางที่ 2 ผลการแยกองค์ประกอบทางเคมีจากสิ่งสกัดเอทิล อะซีเตตของกวางเครื่อคำ.....	5
ตารางที่ 3 ผลการแยกองค์ประกอบทางเคมีจากสิ่งสกัดเอทานอลของกวางเครื่อคำ.....	6

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการสกัดหัว瓜胶油คำด้วยตัวทำละลายต่างๆ	3
ภาพที่ 2 แสดงโครงสร้างของ β -sitosterol, campesterol และ stigmasterol.....	7
ภาพที่ 3 แสดงโครงสร้างของ compound 2.....	8
ภาพที่ 4 แสดงโครงสร้างของ compound 3.....	9
ภาพที่ 5 แสดงโครงสร้างของ compound 4.....	10
ภาพที่ 6 The IR spectrum of mixture 1.....	15
ภาพที่ 7 The $^1\text{H-NMR}$ spectrum of mixture 1.....	16
ภาพที่ 8 The $^{13}\text{C-NMR}$ spectrum of mixture 1.....	17
ภาพที่ 9 The mass spectrum of mixture 1.....	18
ภาพที่ 10 The IR spectrum of compound 2.....	19
ภาพที่ 11 The $^1\text{H-NMR}$ spectrum of compound 2.....	20
ภาพที่ 12 The $^{13}\text{C-NMR}$ spectrum of compound 2.....	21
ภาพที่ 13 The DEPT 135 และ 90 of compound 2.....	22
ภาพที่ 14 The mass spectrum of compound 2.....	23
ภาพที่ 15 The IR spectrum of compound 3.....	24
ภาพที่ 16 The $^1\text{H-NMR}$ spectrum of compound 3.....	25
ภาพที่ 17 The $^{13}\text{C-NMR}$ spectrum of compound 3.....	26
ภาพที่ 18 The DEPT 135 และ 90 of compound 3.....	27
ภาพที่ 19 The mass spectrum of compound 3.....	28
ภาพที่ 20 The IR spectrum of compound 4.....	29
ภาพที่ 21 The $^1\text{H-NMR}$ spectrum of compound 4.....	30
ภาพที่ 22 The $^{13}\text{C-NMR}$ spectrum of compound 4.....	31
ภาพที่ 23 The DEPT 135 และ 90 of compound 4.....	32

บทนำ

ตั้งแต่อดีต พืชสมุนไพรนั้นถูกนำมาใช้ในการรักษาโรคต่างๆ อย่างกว้างขวาง และในปัจจุบัน แนวโน้มของการนำพืชสมุนไพรหรือสารจากผลิตภัณฑ์ธรรมชาติมาใช้เป็นยาในการรักษาโรคนั้นก็มีมากขึ้น เนื่องจากความหลากหลายทางชีวภาพของผลิตภัณฑ์ธรรมชาติและผลข้างเคียงในการรักษาที่น้อยกว่าเมื่อเทียบกับยาแผนปัจจุบันที่ได้จากการสังเคราะห์ นอกเหนือจากการวิจัยพืชสมุนไพรในปัจจุบัน มีการพัฒนาและดำเนินไปอย่างเป็นระบบ ซึ่งนำมาสู่สารออกฤทธิ์ในการรักษาโรคต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัยต่อไป

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมานี้ มีพืชสมุนไพรหลายชนิดที่ได้รับความสนใจ หนึ่งในจำนวนนั้นก็คือ กวาวเครือดำ ซึ่งทุกส่วนของกัววเครือดำนั้นนำมาใช้เป็นยา.rักษาโรคต่างๆ ได้ เช่น เม็ดคำนำมารักษาโรคผิวหนัง เปลือกของลำต้นนำมาบรรเทาอาการปวดฟัน และ ลำต้นและหัวนั้นนำมาใช้เป็นยาบำรุงกำลัง⁽¹⁾

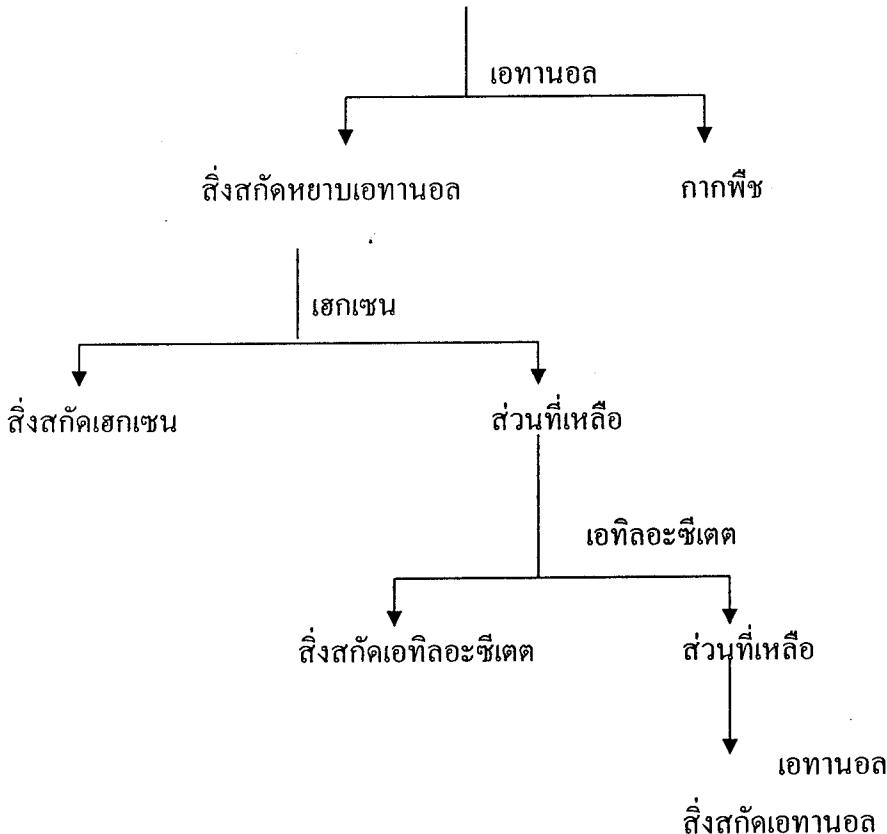
กัววเครือดำมีชื่อวิทยาศาสตร์คือ *Mucuna collettii* Lace. อยู่ในวงศ์ Papilionaceae^(1, 2) ในประเทศไทยนั้นมีชื่อเรียกน้อยใหญ่หลายชื่อตามแต่ละท้องถิ่น และสามารถพบได้ในป่าทางตอนเหนือและทางภาคตะวันออกของประเทศไทย กัววเครือดำเป็นไม้เลื้อยที่มีหัวอยู่ใต้ดิน ในหนึ่งกิ่งนั้นจะมีใบ 3 ใบ ดอกมีสีเหลืองอมส้มและมีกลิ่นคลอกส้มแรง มีผลเป็นฝักยาวคล้ายดาวภายในมีเมล็ดซึ่งมีลักษณะแบบๆ อยู่ สามารถขยายพันธุ์ได้ด้วยเมล็ด หรือหัว

เนื่องจากกัววเครือดำนั้นเป็นพืชสมุนไพรที่หายาก ดังนั้นจึงยังไม่มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการหาองค์ประกอบทางเคมีจากกัววเครือดำ ดังนั้นจึงเป็นมูลเหตุฐานในการศึกษาวิจัยเพื่อหาองค์ประกอบทางเคมีจากหัวกัววเครือดำและฤทธิ์ขับยั่ง cyclic AMP Phosphodiesterase

วิธีการศึกษา

นำหัวความเครื่องดำส่วนน้ำหนัก 10 กิโลกรัม บดละเอียด จากนั้นนำไปเชื่อมเข้าด้วยอุปกรณ์ 3 วัน ที่อุณหภูมิห้อง จากนั้นกรองและระเหยเอาตัวทำละลายออก จะได้สิ่งสกัดหมายของอุตสาหกรรมชื่นมีสีแดงเข้ม จากนั้นทำการสกัดด้วยเซกเซนและเอทิลอะซีเตต ตามลำดับ และระเหยเอาตัวทำละลายออก ก็จะได้สิ่งสกัดเซกเซนมีลักษณะเป็นน้ำมันสีเหลืองหนัก 20 กรัมและสิ่งสกัดเอทิลอะซีเตตมีลักษณะเป็นน้ำมันสีน้ำตาลหนัก 15 กรัมตามลำดับ และส่วนที่เหลือจะเป็นสิ่งสกัดอุตสาหกรรม

หัวความเครื่องดำส่วนน้ำหนัก 10 กิโลกรัม

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการสกัดหัวความเครื่องดำด้วยตัวทำละลายต่างๆ

จากนั้นนำสิ่งสกัดหมายของตัวทำละลายทั้งสามคือ สิ่งสกัดจากเสกเซน เอทิลอะซีเตต และอุตสาหกรรมไปทำการแยกองค์ประกอบทางเคมี ด้วยเทคนิคโครงสร้างเคมีและวิธีอื่นๆ ที่เหมาะสม และทดสอบสมบัติทางกายภาพและพิสูจน์เอกลักษณ์เพื่อหาสูตรโครงสร้างทางเคมี และทดสอบฤทธิ์ขับยับ เช่น ไนโตรไซคลิก เออเจนซี พอสฟอร์ไดอีสเทอเรส กับสารบริสุทธิ์ที่แยกได้ไป

ผลการทดลอง

การแยกองค์ประกอบทางเคมีจากสิ่งสกัดເອກເໜີນຂອງກວາວເຄືອດຳ

นำสิ่งสกัดເອກເໜີນຂອງກວາວເຄືອດຳ 20 กรัม มาแยกด้วยເທກນິກຄອດັ່ນນີ້ໂກຣມາໂທກຣາຟໂດຍໃຊ້ຊີລິກາເຈລເປັນ Stationary phase ແລະ ໃໃຫ້ເອກເໜີນ ຄລອໂຣຝອ່ຣົມ ແມ່ນາລຸດເປັນ Mobile phase ໂດຍແຕ່ລະ fraction ຈະເກີບ fraction ລະ 100 ml ໂດຍສາງໃນແຕ່ລະ fraction ຈະທົດສອບດ້ວຍ TLC ໂດຍ fraction ທີ່ມີອົງຄໍປະກອບເໜືອນກັນຈະນຳມາຮັມກັນ ດັ່ງແສດງໃນຕາງໆ

ຕາງໆທີ່ 1 ພລກາຣຢາກອົງຄໍປະກອບທາງເຄີມຈາກສິ່ງສກັດເອກເໜີນຂອງກວາວເຄືອດຳ

Solvent system	Fraction	ລັກຍົມ
100% Hexane	1-2	-
	3-7	ນ້ຳມັນສີເໜີອັງ
20% CHCl ₃ /Hexane	8-10	ນ້ຳມັນສີສິ້ນ
	11-15	ນ້ຳມັນສີເໜີອັງ
40% CHCl ₃ /Hexane	16-24	ນ້ຳມັນສີເໜີອັງ
	25-31	ນ້ຳມັນສີເໜີອັງ
60% CHCl ₃ /Hexane	32-40	ຂອງເໝັ້ງສີຂາວໃນນ້ຳມັນສີ
	41-45	ເໜີອັງ
1% MeOH/CHCl ₃	46-53	ນ້ຳມັນສີນ້ຳຕາລແດງ
	54-60	ນ້ຳມັນສີນ້ຳຕາລ
3% MeOH/CHCl ₃	61-65	ນ້ຳມັນສີເໜີອັງ
		ນ້ຳມັນສີເໜີອັງ

ຈາກ fraction ທີ່ 32-40 ພບວ່າມີຂອງເໝັ້ງສີຂາວປັນຍູ້ກັບນ້ຳມັນສີເໜີອັງ ທຳການລ້າງເອົານ້ຳມັນສີເໜີອັງອອກດ້ວຍມີທານອລ ຈາກນັ້ນຕກພລືກໜ້າດ້ວຍມີທານອລຮ້ອນຈະໄດ້ພລືກຽບປົ້ນສີຂາວໜັກ 120 mg (mixture 1)

การแยกองค์ประกอบทางเคมีจากสิ่งสกัดเออทิลอะซีเตตของความเครื่องดា

นำสิ่งสกัดเออทิลอะซีเตตของความเครื่องดា 15 กรัม มาแยกด้วยเทคนิคคลั้มน์โครมาโทกราฟี โดยใช้ชิลิกาเจลเป็น Stationary phase และใช้เซกเซน เอทิลอะซีเตต เมทานอลเป็น Mobile phase โดยแต่ละ fraction จะเก็บ fraction ละ 100 ml โดยสารในแต่ละ fraction จะทดสอบด้วย TLC โดย fraction ที่มีองค์ประกอบเหมือนกันจะนำมารวมกัน ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 2 ผลการแยกองค์ประกอบทางเคมีจากสิ่งสกัดเออทิล อะซีเตตของความเครื่องดា

Solvent system	Fraction	ลักษณะ
30% EtOAc/Hexane	1-7	ผลึกสีขาวในน้ำมันสีเหลือง
40% EtOAc/Hexane	8-11	น้ำมันสีเข้ม
50% EtOAc/Hexane	12-15	น้ำมันสีเข้ม
60% EtOAc/Hexane	16-18	น้ำมันสีแดง
70% EtOAc/Hexane	19-24	น้ำมันสีน้ำตาล
80% EtOAc/Hexane	25-36	น้ำมันสีน้ำตาลแดง
	37-42	น้ำมันสีน้ำตาล
	43-50	น้ำมันสีน้ำตาล
90% EtOAc/Hexane	51-55	น้ำมันสีน้ำตาล
100% EtOAc	56-65	น้ำมันสีน้ำตาล
10% EtOAc/MeOH	61-66	น้ำมันสีน้ำตาล
20% EtOAc/MeOH	67-73	น้ำมันสีน้ำตาลเข้ม

fraction ที่ 1-7 ประกอบด้วยผลึกสีขาวในน้ำมันสีเหลือง ทำการถ่ายเอกสารนำมันสีเหลืองออกด้วย เมทานอล จากนั้นตกผลึกซ้ำด้วยเมทานอลร้อนจะได้ผลึกรูปเป็นสีขาวหนัก 50 mg (mixture 1)

fraction ที่ 43-50 น้ำหนักจากที่ระบุเอาตัวทำละลายออก แล้วนำไปแยกด้วยคลั้มน์โครมาโทกราฟีอิกรั้ง และตกผลึกซ้ำด้วย $\text{CH}_2\text{Cl}_2/\text{MeOH}$ จะได้ของแข็งสีเหลือง 32 mg (compound 2) ส่วน mother liquor น้ำจะนำไประบุเอาตัวทำละลายออกและทำให้บริสุทธิ์ด้วยคลั้มน์โครมาโทกราฟี จากนั้นตกผลึกซ้ำด้วยเมทานอล จะได้ของแข็งสีเหลืองอมเปียวนัก 50 mg (compound 3)

fraction ที่ 56-65 น้ำหนักจากที่ระบุเอาตัวทำละลายออก จะนำไปแยกอิกรั้งด้วย HPLC จากนั้นตกผลึกซ้ำด้วย $\text{EtOH}/\text{CHCl}_3$ จะได้ผลึกแบบสีขาวหนัก 150 mg (compound 4)

การแยกองค์ประกอบทางเคมีจากสิ่งสกัดอุทาณอลของกรวารเครื่อค่า

นำสิ่งสกัดอุทาณอลของกรวารเครื่อค่า 15 กรัม มาแยกด้วยเทคนิค column โถกราฟีโดยใช้ Sephadex LH-20 เป็น Stationary phase และใช้ เอทิลอะซีเตตเป็น Mobile phase โดยแต่ละ fraction จะเก็บ fraction ละ 100 ml โดยสารในแต่ละ fraction จะทดสอบด้วย TLC โดย fraction ที่มีองค์ประกอบเหมือนกันจะนำรวมกัน ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 3 ผลการแยกองค์ประกอบทางเคมีจากสิ่งสกัดอุทาณอลของกรวารเครื่อค่า

Solvent system	Fraction	ลักษณะ
100% EtOAc	1-5	น้ำมันสีน้ำตาล
	6-10	น้ำมันสีน้ำตาล
	11-20	น้ำมันสีน้ำตาลเข้ม
	21-30	น้ำมันสีน้ำตาลแดง

จาก fraction ที่ 1-5 เมื่อนำไปประเทยเอาตัวท้าละลายออก แล้วนำไปแยกด้วย column โถกราฟีอีกครั้ง โดยใช้ชิลิกาเจลเป็น Stationary phase และตกลดลึกระดับด้วย EtOH/CHCl₃ จะได้ผลลัพธ์แบบสีขาวหนัก 20 mg (compound 4)

สามารถแยกองค์ประกอบทางเคมีของหัวกรวารเครื่อค่าสดได้ 4 ชนิด โดย

mixture 1 : ผลลัพธ์เป็นสีขาวหนัก 170 mg

compound 2 : ของแข็งสีเหลืองหนัก 32 mg

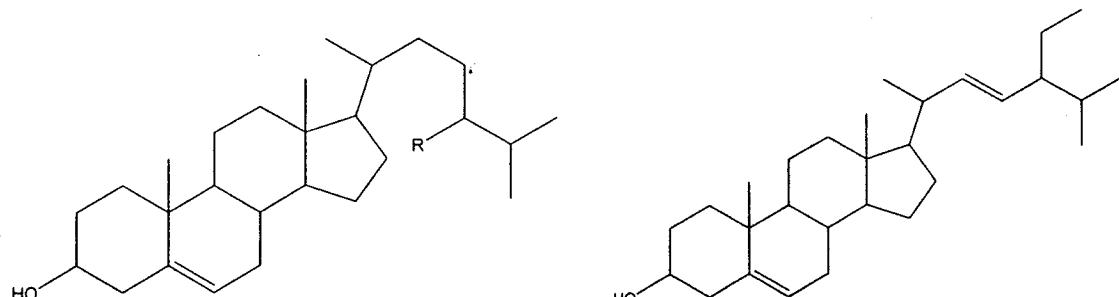
compound 3 : ของแข็งสีเหลืองอมเปียวนัก 50 mg

compound 4 : ผลลัพธ์แบบสีขาวหนัก 170 mg

Mixture 1 :

- จุดหลอมเหลว 136-137 °C
- FT-IR spectrum : ν_{max} (KBr) 3443-3341 (OH stretching), 2959, 2937 (C-H stretching), 1641 (C=C stretching) cm^{-1}
- $^1\text{H-NMR}$ spectrum : δ (CDCl_3) 0.68-1.98, 2.26, 3.50, 5.09, 5.35
- $^{13}\text{C-NMR}$ spectrum : δ (CDCl_3) 11.3-57.1, 71.5, 71.9, 121.6, 129.2, 138.2, 140.7
- EIMS spectrum : m/z 414 ($\text{C}_{29}\text{H}_{50}\text{O}^+$)

จากเทคนิคทางสเปกต์โรสโคปีนั้นพบว่า mixture 1 มีสูตรโมเลกุลอย่างง่ายคือ $\text{C}_{29}\text{H}_{50}\text{O}$ และมีมวลโมเลกุลเท่ากับ 414 ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า mixture 1 นั้นเป็นของผสมของสารประกอบสเตอร์อยด์สามชนิดคือ β -sitosterol, campesterol และ stigmasterol ⁽³⁾ โดยมีสูตรโครงสร้างคือ

$R = \text{Et}$, β -sitosterol

stigmasterol

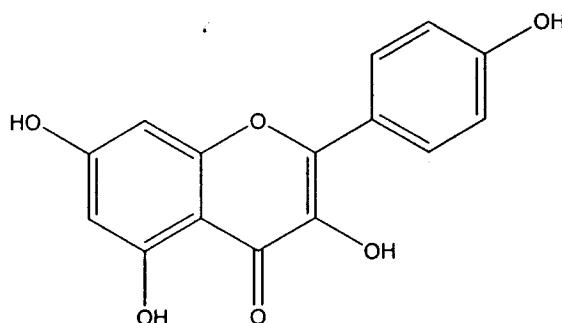
$R = \text{Me}$, campesterol

ภาพที่ 2 แสดงโครงสร้างของ β -sitosterol, campesterol และ stigmasterol

Compound 2 :

- จุดหลอมเหลว 264-265 °C
- FT-IR spectrum : ν_{max} (KBr) 3400-3000 (OH stretching), 3030 (C-H stretching), 1656(C=O stretching), 1616 (C=C stretching), 1571, 1508, 1383, 1307, 1178 (C-O stretching) cm^{-1}
- ^1H - NMR spectrum : δ (CD_3COCD_3) 6.24, 6.51, 7.02, 8.11, 9.13, 9.75, 12.16
- ^{13}C -NMR spectrum : δ (CD_3COCD_3) 94.4, 99.1, 104.1, 116.2, 116.2, 123.2, 130.4, 130.4, 136.6, 146.9, 157.7, 160.1, 162.2, 164.9, 176
- EIMS spectrum : m/z 286 ($\text{C}_{15}\text{H}_{10}\text{O}_6^+$)

จากเทคนิคทางสเปกโตรสโคปีนั้นพบว่า compound 2 มีสูตรโมเลกุลอย่างง่ายคือ $\text{C}_{15}\text{H}_{10}\text{O}_6$ และมีมวลโมเลกุลเท่ากับ 286 ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า compound 2 นั้นเป็นสารประกอบฟลาโวนอยด์โดยมีสูตรโครงสร้างคือ

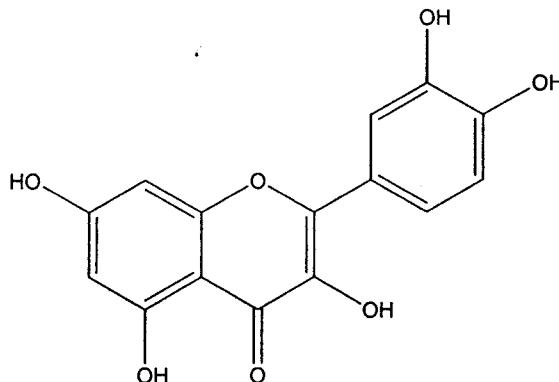
ภาพที่ 3 แสดงโครงสร้างของ compound 2

โดยเมื่อเปรียบเทียบสารประกอบที่แยกได้กับงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าสารประกอบนี้คือ 3, 4', 5, 7-tetrahydroxy flavone หรือ Kaempferol⁽³⁾

Compound 3 :

- จุดหลอมเหลว 316-317 °C
- FT-IR spectrum : ν_{max} (KBr) 3600-3400 (OH stretching), 3100-2900 (C-H stretching), 1716 (C=O stretching), 1214 (C-O stretching) cm^{-1}
- ^1H -NMR spectrum : δ (DMSO) 12.47, 9.4, 7.66, 7.53, 6.87, 6.39, 6.17
- ^{13}C - NMR spectrum : δ (DMSO) 175.8, 164, 160.7, 156.2, 147.7, 146.6, 145.0, 135.8, 121.9, 120.0, 115.6, 115.1, 103.0, 98.2, 93.4
- EIMS spectrum : m/z 302 ($\text{C}_{15}\text{H}_{10}\text{O}_7^+$)

จากเทคนิคทางสเปกตรสโคปีน้ำพบว่า compound 3 มีสูตรโมเลกุลอย่างง่ายคือ $\text{C}_{15}\text{H}_{10}\text{O}_7$ และมีมวลโมเลกุลเท่ากับ 302 ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า compound 3 นั้นเป็นสารประกอบ flavonoid โดยมีสูตรโครงสร้างคือ

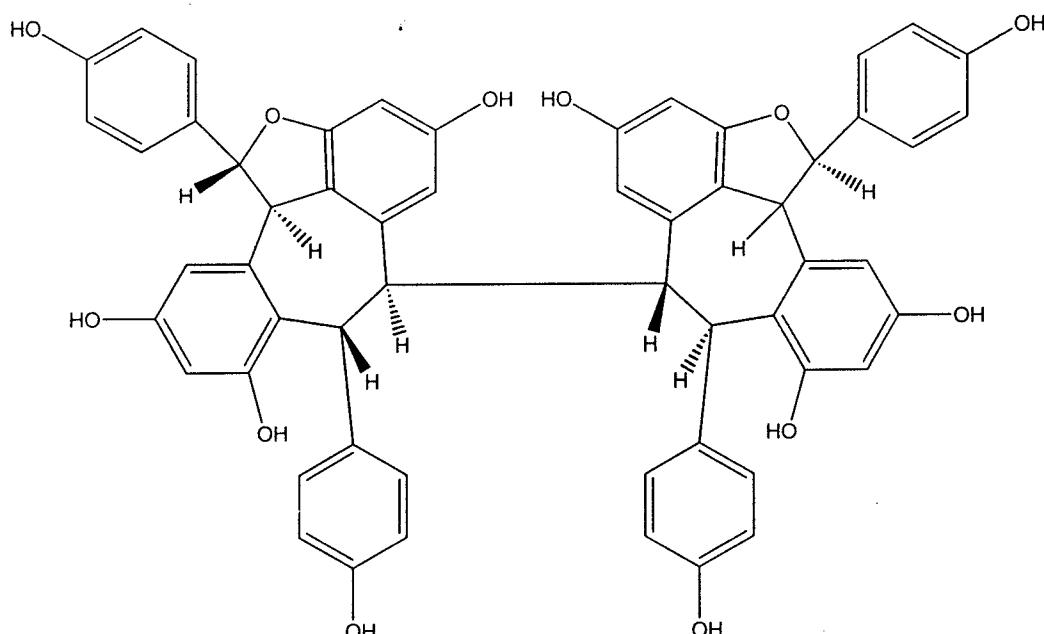
ภาพที่ 4 แสดงโครงสร้างของ compound 3

โดยเมื่อเปรียบเทียบสารประกอบที่แยกได้กับงานวิจัยที่ผ่านมาได้น้ำพบว่าสารประกอบนี้คือ 3, 3',4', 5, 7-pentahydroxy flavone หรือ Quercetin⁽³⁾

Compound 4 :

- FT-IR spectrum : ν_{max} (KBr) 3400-3100 (OH stretching), 1618 (C=C stretching), 1449 (C-H stretching), 1250 (C-O stretching) cm^{-1}
- ^1H -NMR spectrum : δ (CD_3COCD_3) 8.54, 8.23, 8.02, 7.44, 7.13, 6.90, 6.78, 6.53-6.56, 6.28, 5.80, 5.75, 5.72, 5.16, 4.22, 3.93
- ^{13}C - NMR spectrum : δ (CD_3COCD_3) 159.2, 158.8, 158.4, 157.2, 157.1, 155.6, 142.4, 140.4, 135.2, 131.0, 130.2, 129.3, 121.1, 118.5, 116.0, 115.2, 111.2, 106.3, 101.1, 95.2, 88.2, 49.7, 48.2, 41.1
- EIMS spectrum : m/z 906.27 ($\text{C}_{56}\text{H}_{42}\text{O}_{12}^+$)

จากเทคนิคทางสเปกโตรสโคปีนั้นพบว่า compound 4 มีสูตรโมเลกุลอย่างง่ายคือ $\text{C}_{56}\text{H}_{42}\text{O}_{12}$ และมีมวลโมเลกุลเท่ากับ 906 ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า compound 4 นั้นเป็นสารประกอบพอลีฟีนอลโดยมีสูตรโครงสร้างคือ

ภาพที่ 5 แสดงโครงสร้างของ compound 4

โดยเมื่อเปรียบเทียบสารประกอบที่แยกได้กับงานวิจัยที่ผ่านมา นั้นพบว่าสารประกอบนี้คือ Hopeaphenol⁽⁴⁻⁶⁾

การทดสอบฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ ไซคลิก เออีมพี ฟอสฟอไคเอสเทอเรสกับสารประกอบที่แยกได้

จากการทดสอบฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ ไซคลิก เออีมพี ฟอสฟอไคเอสเทอเรสของสารประกอบที่แยกได้จากความเครื่องค่าในเบื้องต้นนั้นพบว่ามีเพียง kaempferol, quercetin และ hopeaphenol เท่านั้นที่มีฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ดังกล่าวเมื่อเปรียบเทียบกับ theophylline ซึ่งใช้เป็น positive control ในขณะที่ของผสมของสเตียรอยด์นั้นไม่มีฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ดังกล่าว

และเมื่อทดสอบเพื่อหาค่า IC_{50} ของ kaempferol, quercetin และ hopeaphenol นั้นพบว่ามีค่าเท่ากับ 1.00, 0.26 และ 0.02 μM ตามลำดับ

ตรุปผลการทดลอง

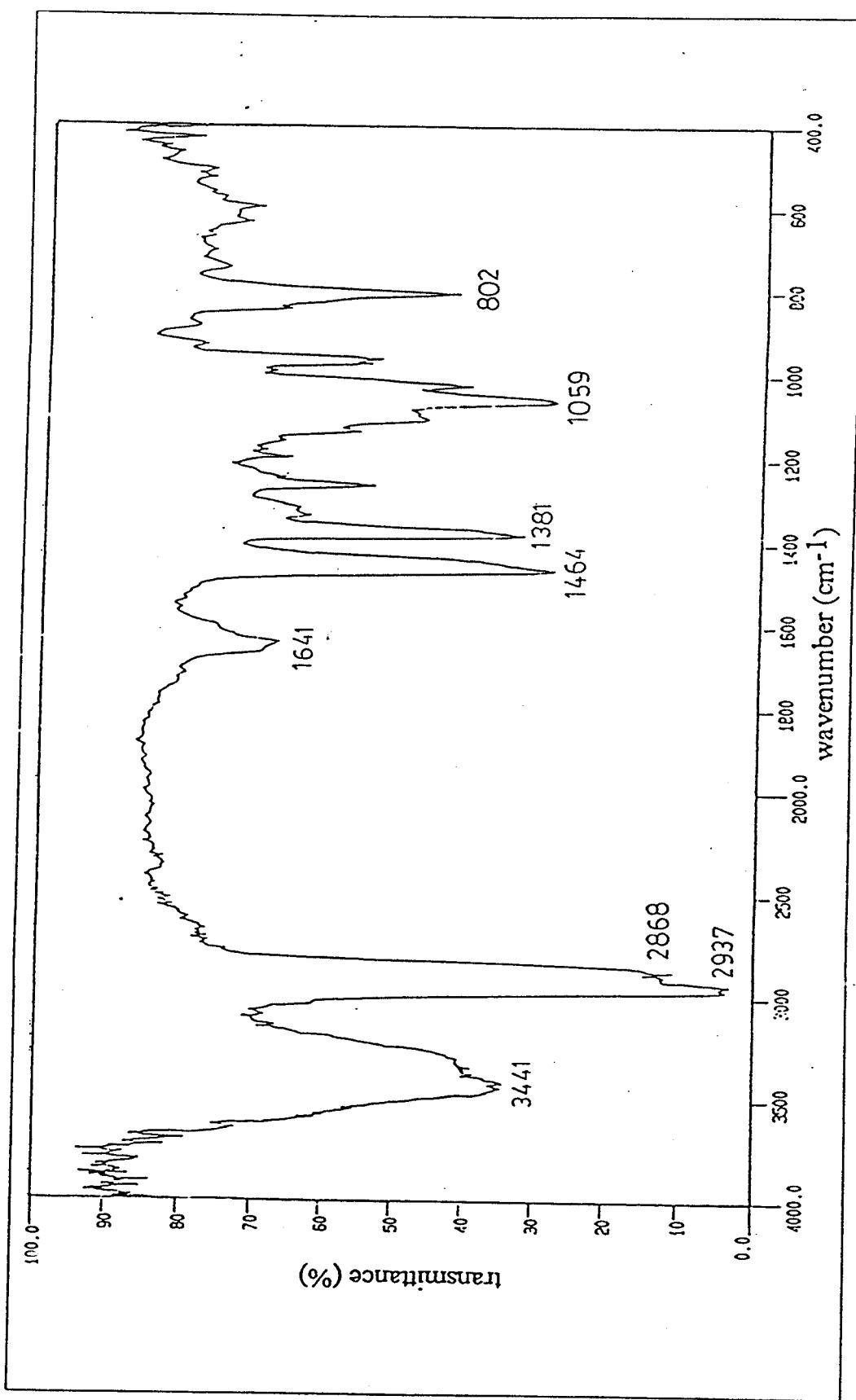
สามารถแยกของผสมของ campesterol, stigmasterol และ β -sitosterol และสารประกอบอีกสามชนิดคือ kaempferol, quercetin และ hopeaphenol และได้ทำการทดสอบฤทธิ์ในการยับยั้ง cyclic AMP Phosphodiesterase พนว่า kaempferol, quercetin และ hopeaphenol มีฤทธิ์ยับยั้ง cyclic AMP Phosphodiesterase สูง ซึ่งมีค่า IC₅₀ เท่ากับ 281.83, 80.91 และ 22.75 $\mu\text{g/ml}$ ตามลำดับ โดยเปรียบเทียบกับ theophylline ซึ่งเป็นสารมาตรฐานที่มีค่า IC₅₀ เท่ากับ 419.76 $\mu\text{g/ml}$

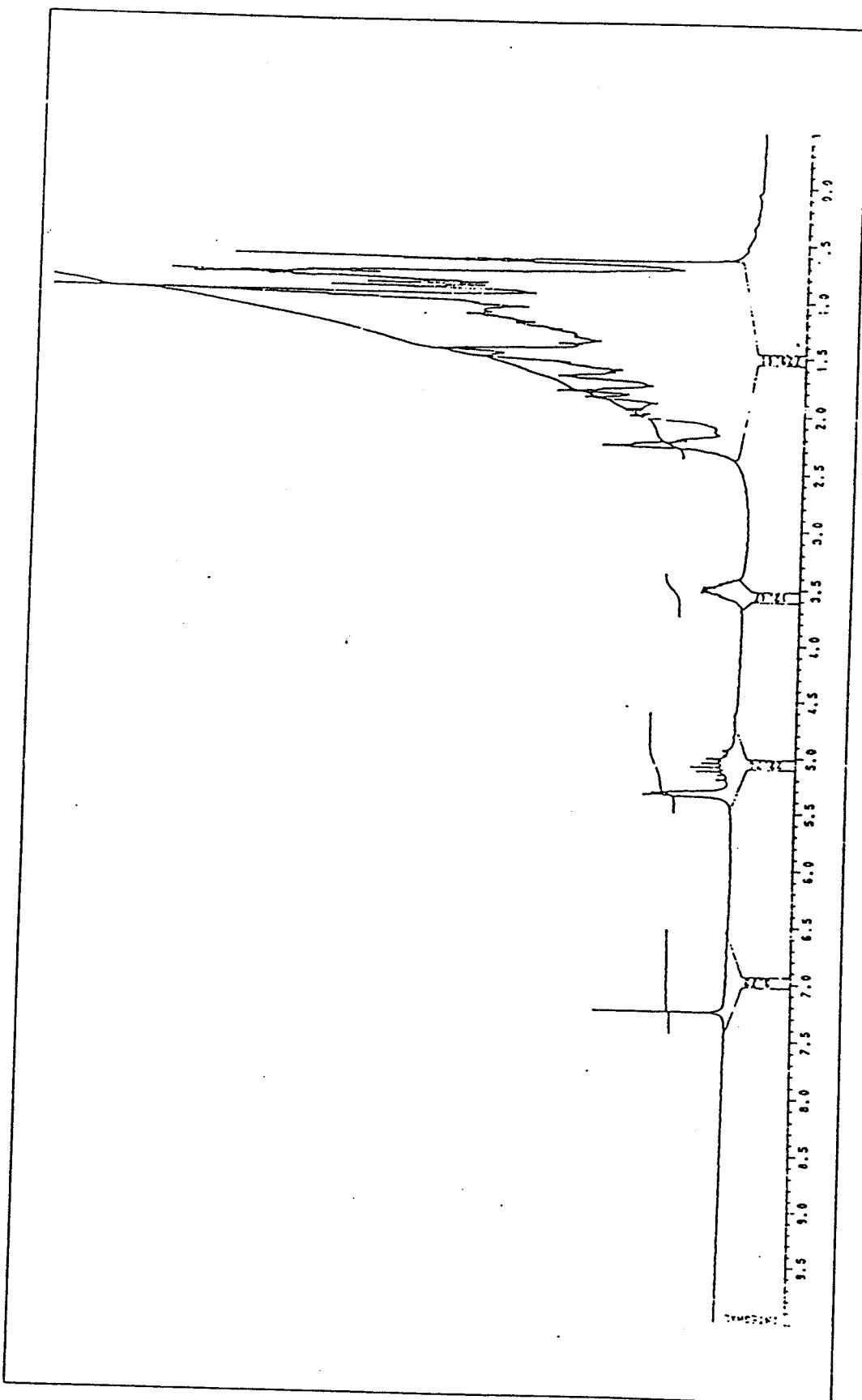
เอกสารอ้างอิง

1. วงศิติย์ ฉั่วสกุลและคณะ. สมนไพรพื้นบ้านล้านนา. บริษัท ออมรินทร์พรินติ้ง แอนด์ พับลิช ชิ่ง จำกัด (มหาชน). (2539): 154.
2. เต็ม สมิตินันท์. ชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย. สำนักพิมพ์เพ่นนี. (2523): 234.
3. Budavari, S., et al., The Merck Index 12th edition, 1996.
4. Dai, J.R., Hallock, Y.F. and et al., HIV-Inhibitory activity and Cytotoxic Oligostilbenes from the Leaves of *Hopea malibato*. J. Nat. Prod. 61(1998):351-353.
5. Soheeswaran, S., Sultanbawa, M. U. S. and Surendrakumar, S., Polyphenols from Dipterocarp Species. Copalliferrol A and Stemonoporol. J. Chem. Soc. Perkin Trans. I. 1983: 699-702.
6. Coggon, P., King, T.J. and Wallwork, S.C., The Structure of Hopeaphenol. Chemical Communications. 1966: 439-440.

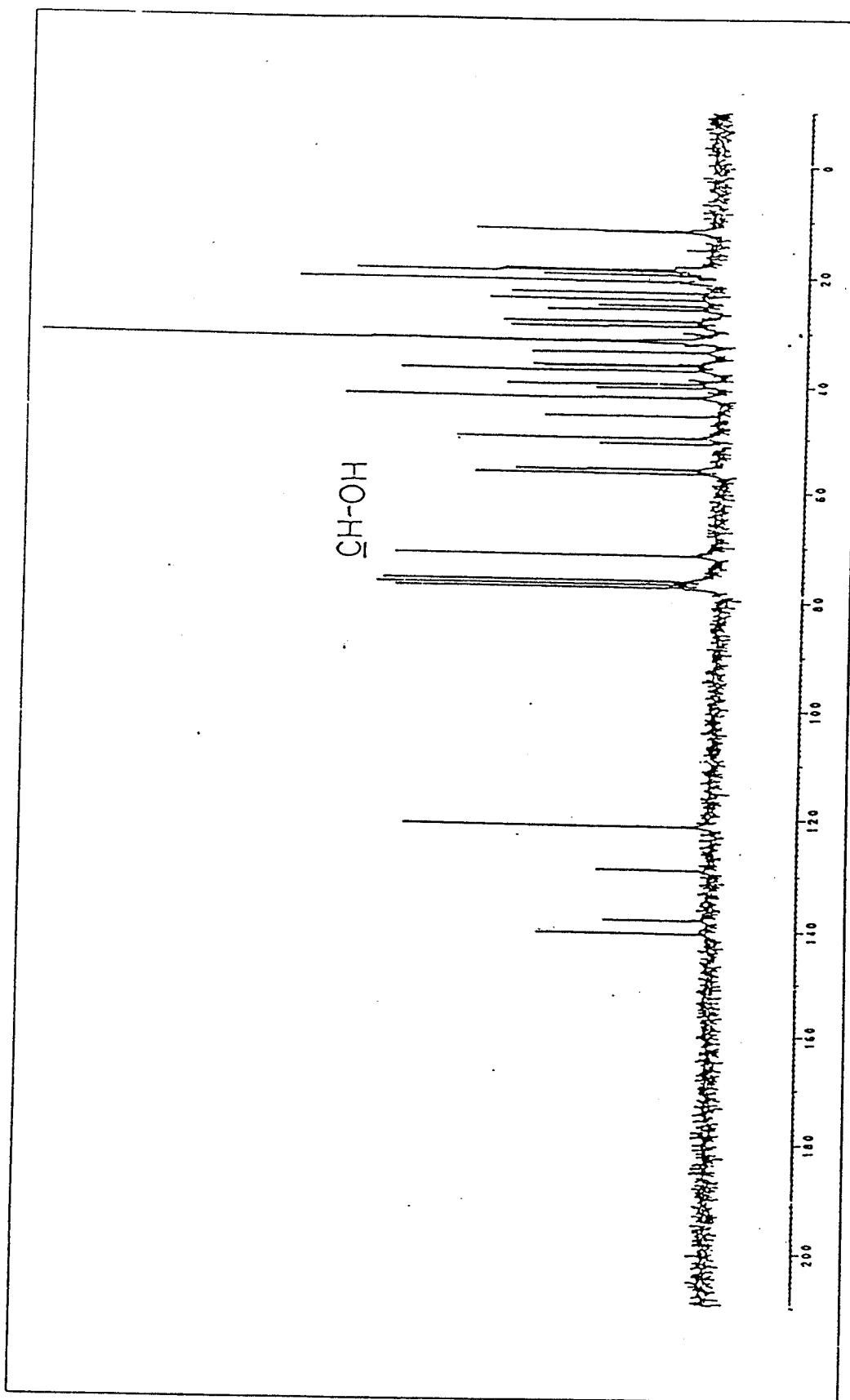
ភាគីនេរ

Figure 6 | The IR spectrum of mixture 1

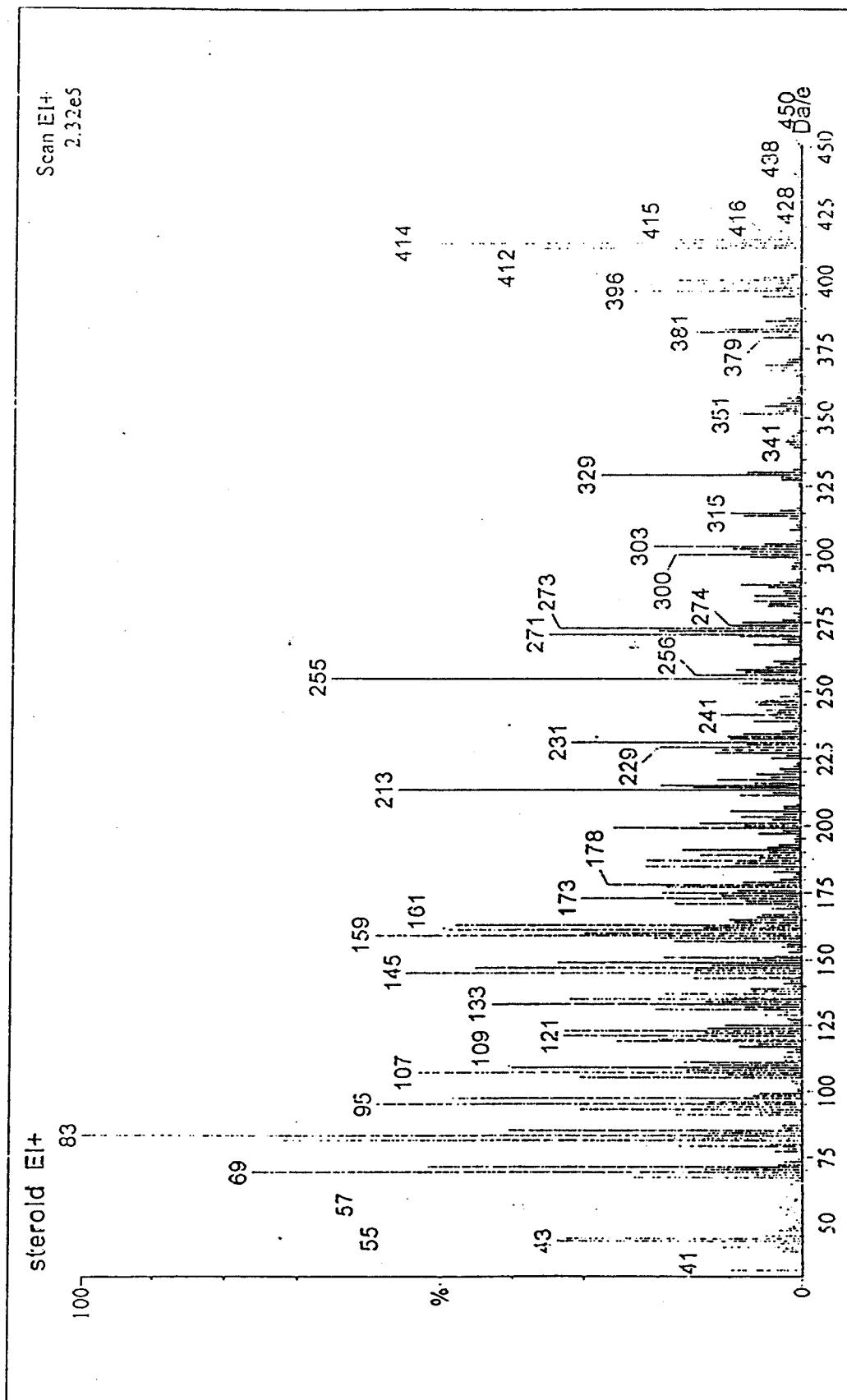

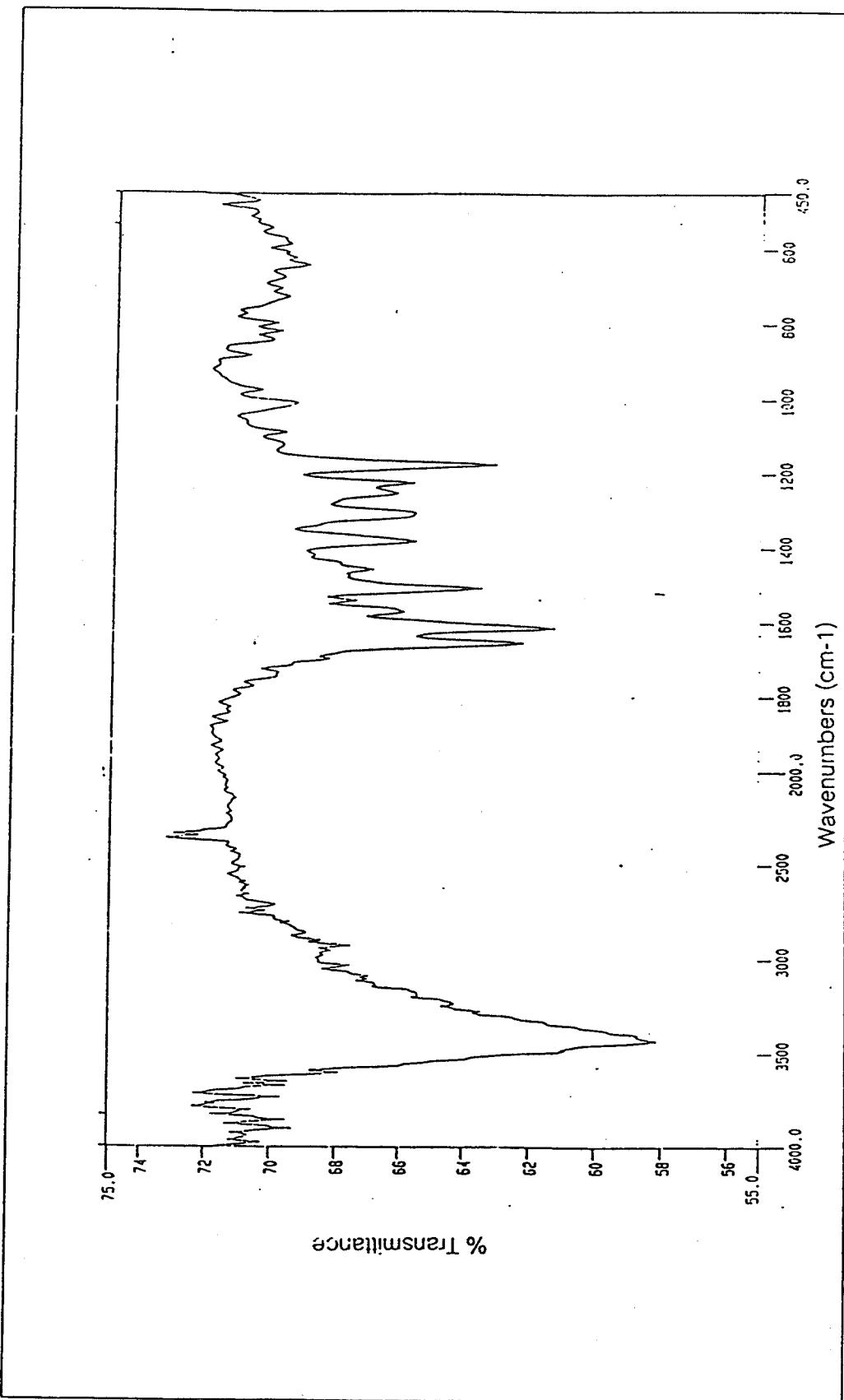
ภาพที่ 7 The ${}^1\text{H}$ -NMR spectrum of mixture 1

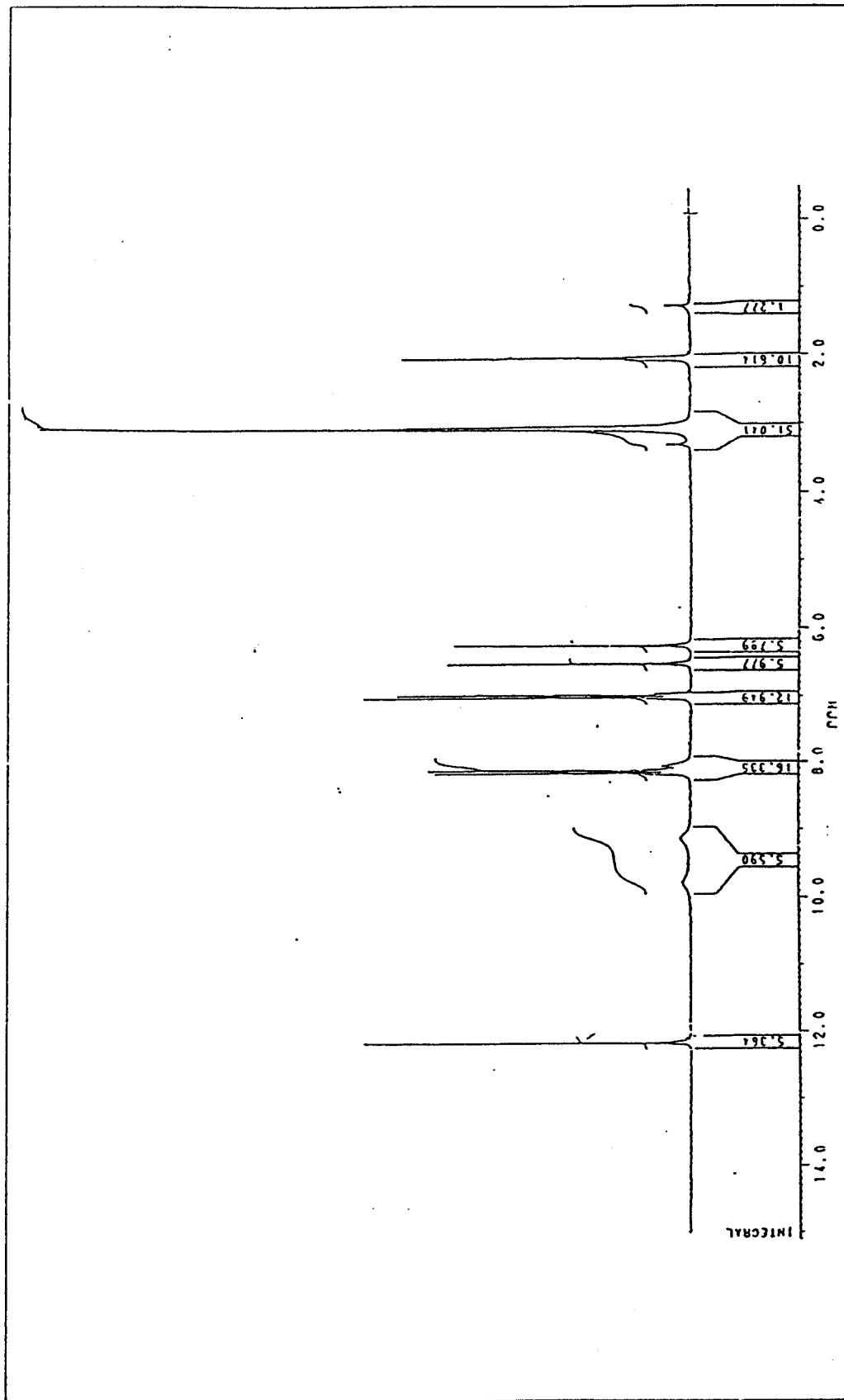
ภาพที่ 8 | The ^{13}C -NMR spectrum of mixture 1

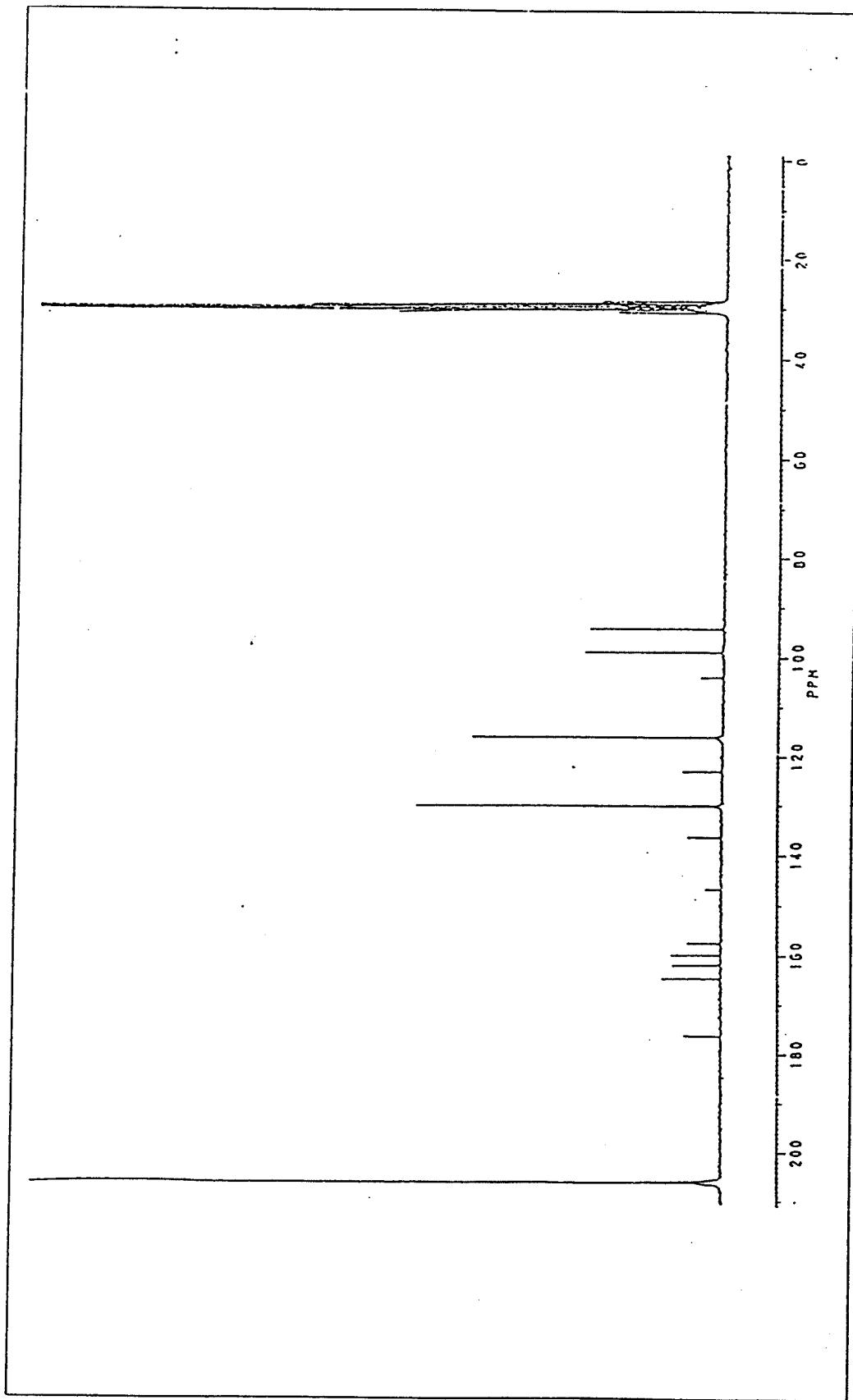
ภาพที่ 9 The mass spectrum of mixture 1

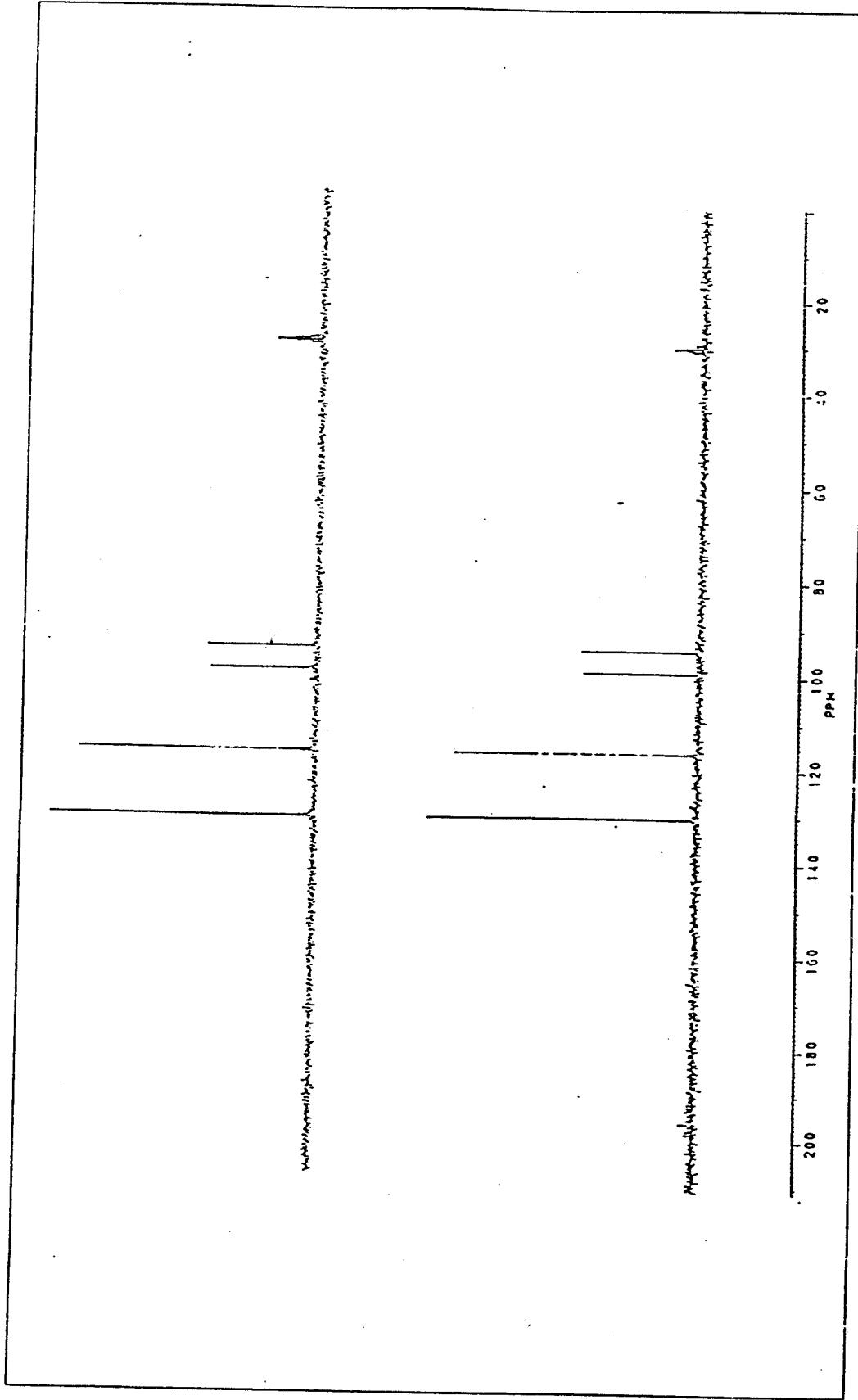
រាយ 10 The IR spectrum of compound 2

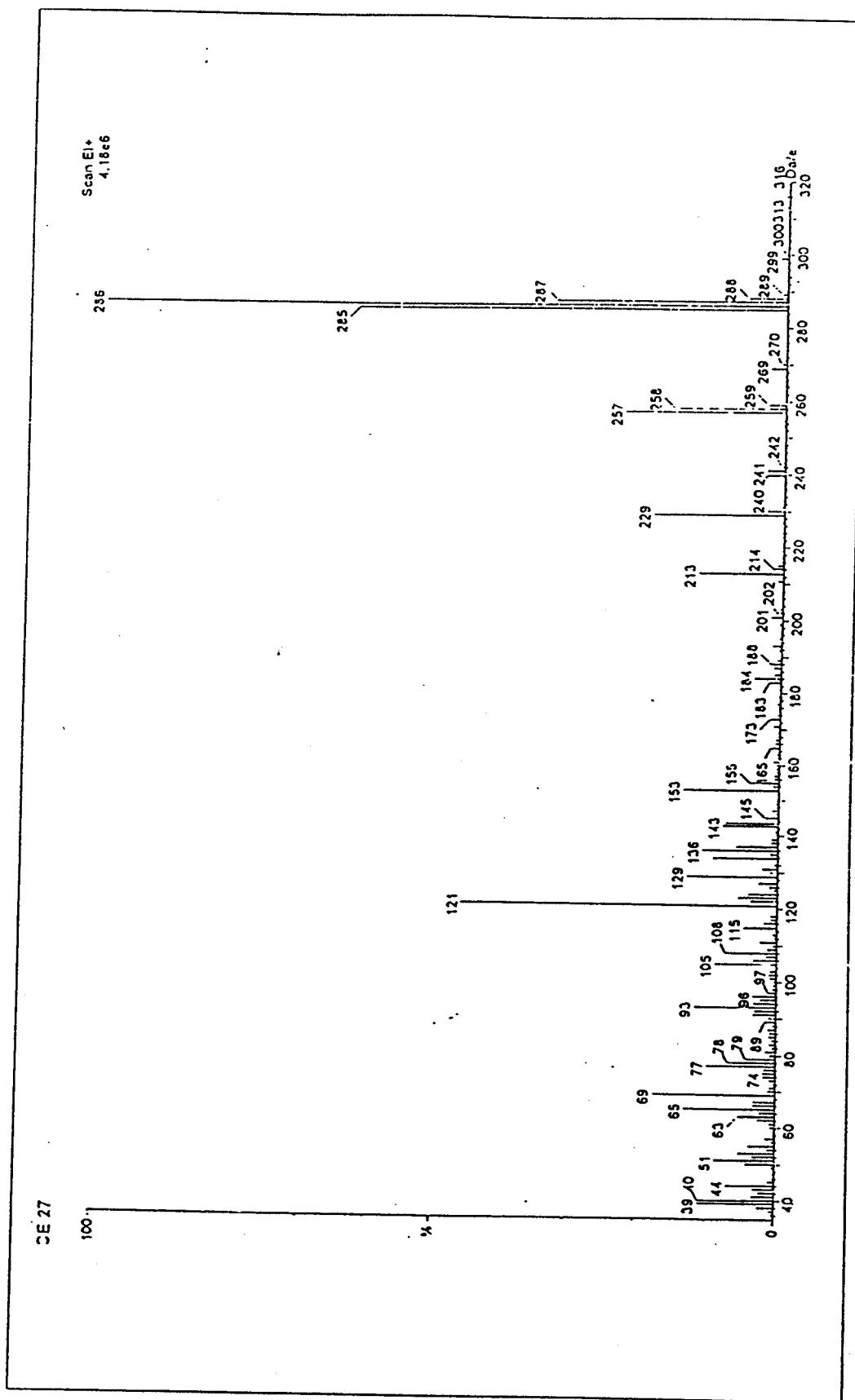
ການພຶດທີ 11 | The ¹H-NMR spectrum of compound 2

ການວິຊ້ 12 | The ^{13}C -NMR spectrum of compound 2

รูปที่ 13 | The DEPT 135 and 90 of compound 2

ภาพที่ 14 | The mass spectrum of compound 2

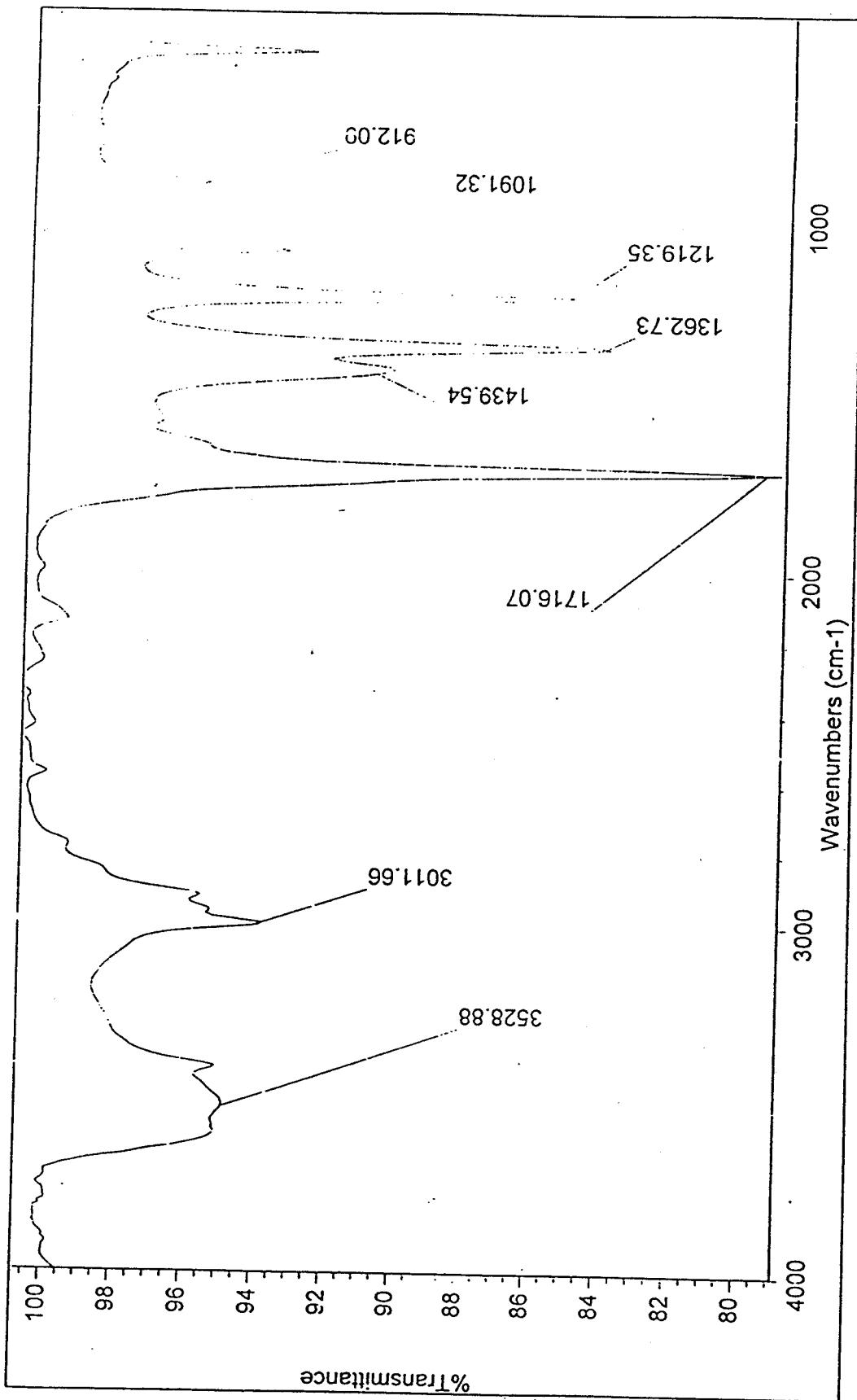
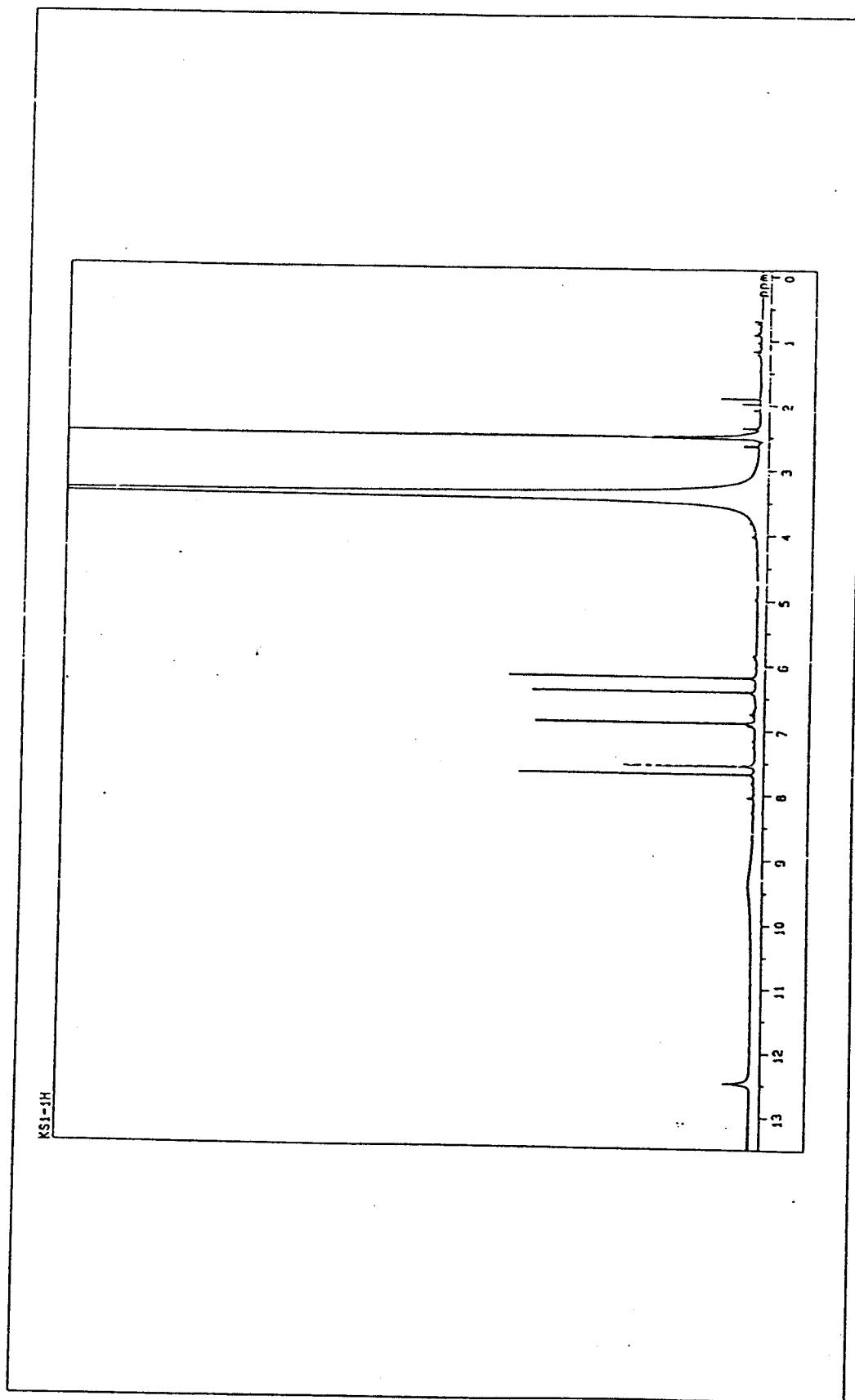
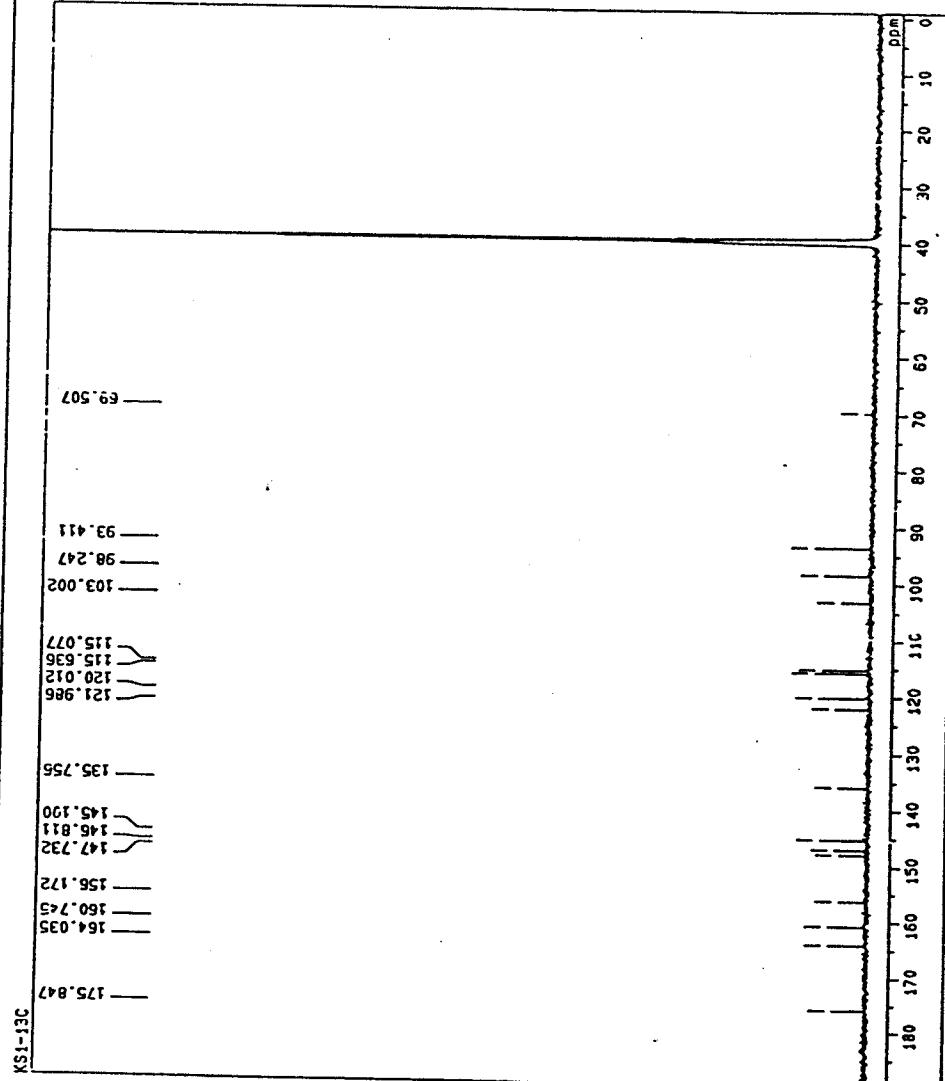

Figure 15 | The IR spectrum of compound 3

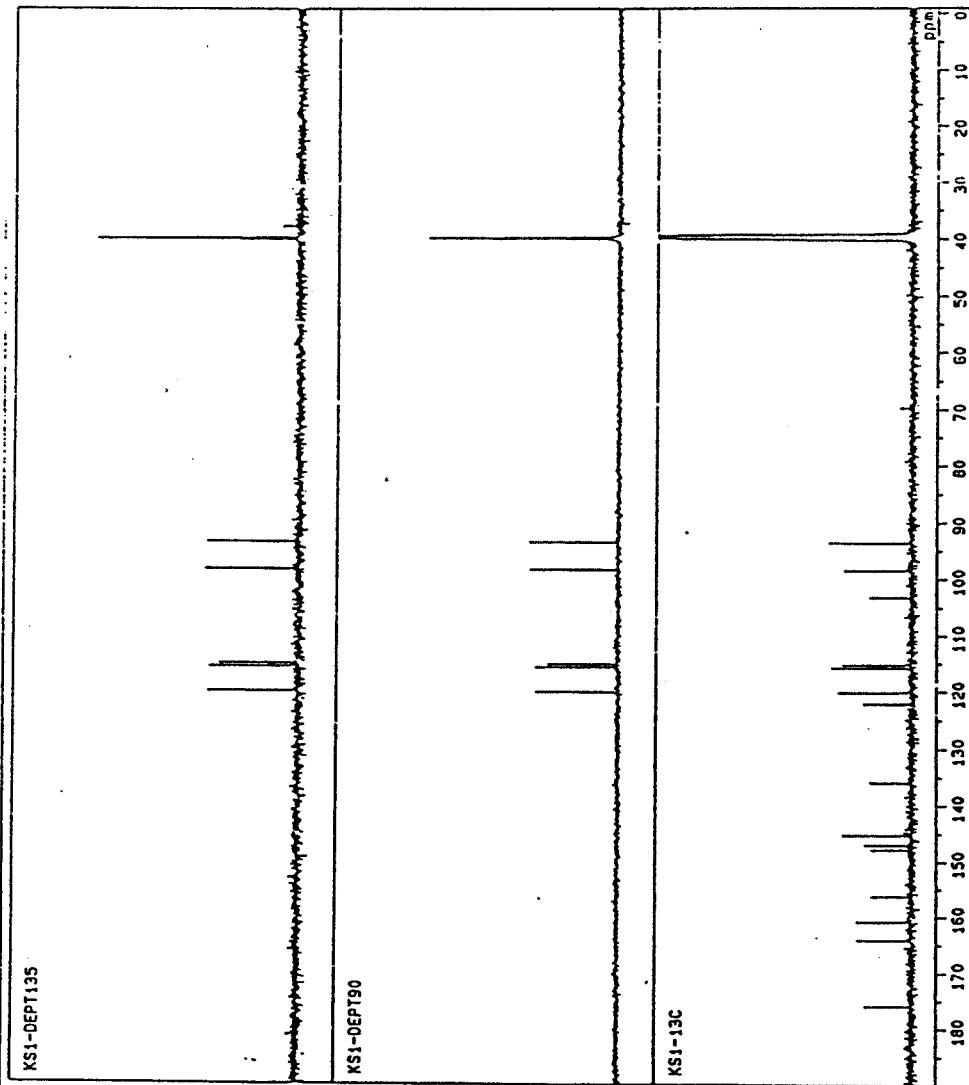

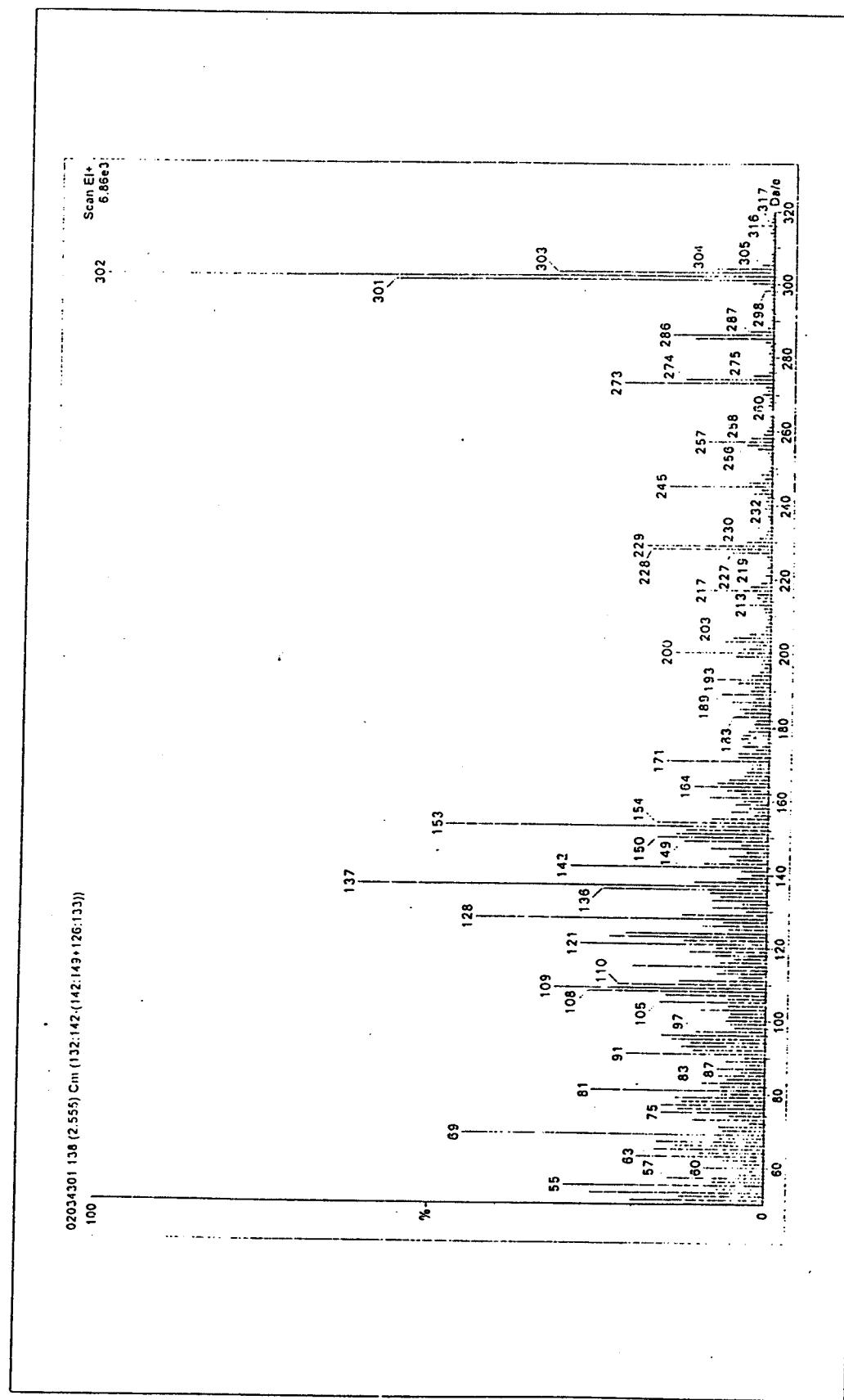
ภาพที่ 16 | The ^1H -NMR spectrum of compound 3

ภาพที่ 17 The ^{13}C -NMR spectrum of compound 3

ภาพที่ 18 | The DEPT 135 and 90 of compound 3

ภาพที่ 19 | The mass spectrum of compound 3

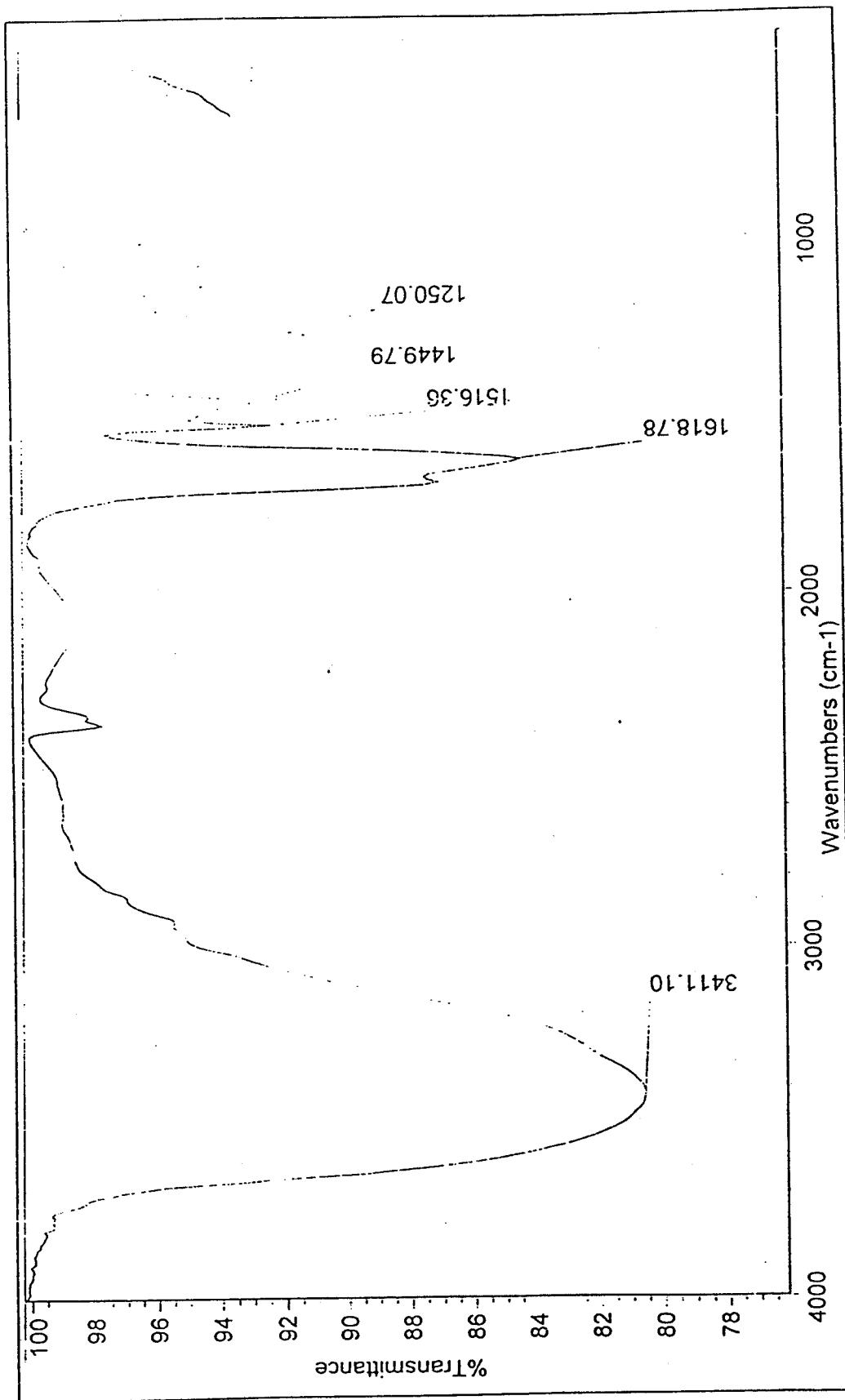
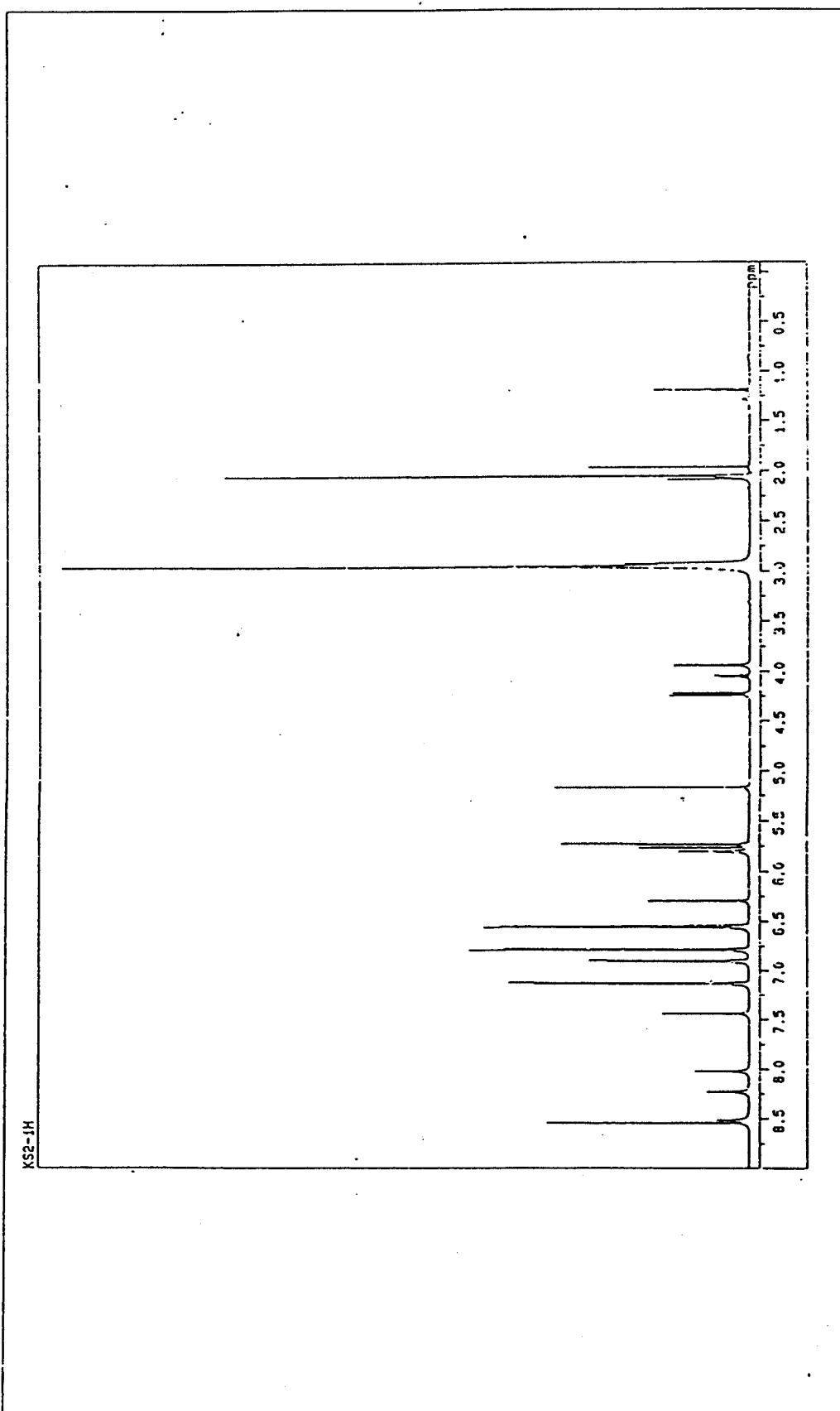
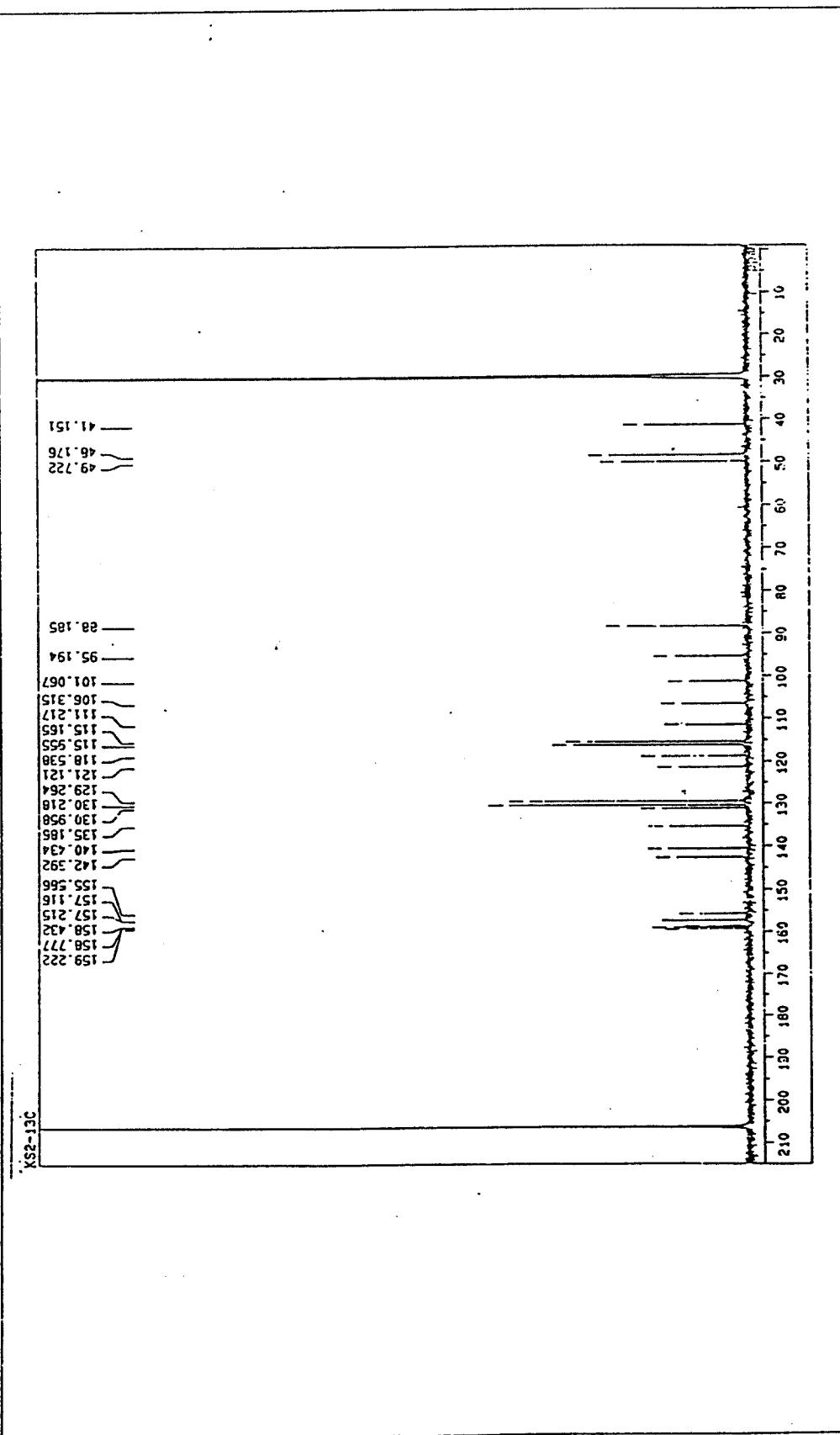

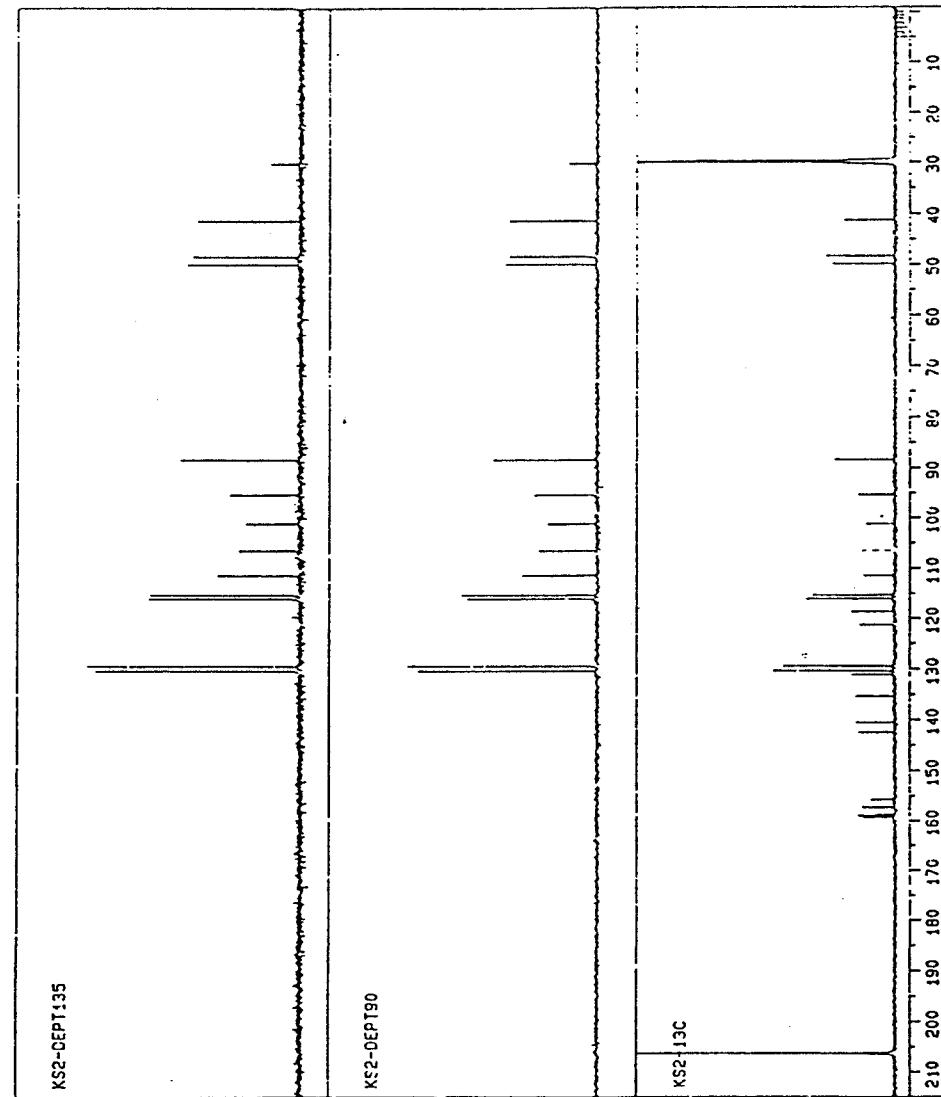
Figure 20 | The IR spectrum of compound 4

ภาพที่ 21 | The ¹H-NMR spectrum of compound 4

ກົມ 22 | The ^{13}C -NMR spectrum of compound 4

ภาพที่ 23 | The DEPT of compound 4

